

Cultura científica

Catalunya és un país que té molts escriptors, molta gent de lletres. Sovint es dona poca importància als científics, als escriptors científics. Potser és que descriuen realitats massa objectives i els catalans necessitem omplir la ment de ficcions subjectives.

Riera de Guardiola, un tros de paisatge ple de cultura ambiental i científica.

Riera de Guardiola, un tros de paisatge ple de cultura ambiental i científica.

Els científics, en general, es queixen que no se'ls fa gaire cas. I els escriptors, que escriuen sobre el que coneixen o imaginem a partir del que coneixen, sovint no en saben gaire de ciència o, si més no, del món de la ciència.

Tot plegat és contradictori. La ciència i la tecnologia són cabdals per comprendre i interpretar les complexes realitats actuals. Però falten escriptors, gent que domini la llengua i els diferents gèneres literaris i, a més, que tingui un gran domini dels continguts científics. Escriptors que coneguin què és la ciència, la tecnologia, els científics i els tecnòlegs, és a dir, la sociotecnociència. I, també, escriptors (guionistes) que tradueixin tota aquesta escriptura en productes audiovisuals. En tenim uns quants d'aquests escriptors. Daniel Closa, Martí Domínguez, Xavier Duran, Salvador Macip, Sílvia Aymerich, Amàlia Lafuente... i molts més que piquen pedra en aquest sentit. Tots tenen darrere seu una obra literària de pes, prou moderna i interessant que aporta punts de reflexió científica i ètica a la societat catalana actual.

Aquest escriptors coneixen el contingut i la forma i, també, saben comunicar-les al públic, com si fossin ficcions. Els periodistes científics, els científics divulgadors, els escriptors científics són tots lletraferits que estimen i coneixen la llengua. Són els professionals capaços de traduir el coneixement científic en brut i el món social de la ciència, els científics i tecnòlegs i les seves activitats, a un discurs més intel·ligible. I d'acostar, a la gent, coneixement i cultura indispensables per entendre la complexitat del món on vivim.

La informació científica, quan és indispensable per a la supervivència, cal passar-la per un sedàs que la faci encara més comprensible a la gent no avesada. Cal transformar-la en coneixement significatiu, útil. És el cas de tots els temes relacionats amb la salut. Ho hem tastat aquests dies de confinament, el coronavirus i la covid-19. Així com dels temes sobre el medi ambient i la crisi climàtica en la qual estem immersos. Gairebé qualsevol aspecte de la realitat té un rerefons científic o tecnològic: nutrició i alimentació, energies, smartphones, etc... Ara, més que mai, ens fa falta cultura científica.